

[Lowzow]

dig væk; vi bliver simpelt hen på grund af den almindelige udvikling nødt til at gå noget i den retning. Hvis man kunne have sagt, at 100 ha sammenlægningsgrænsen har været katastrofal for dansk landbrug, det har ført dansk landbrug i en fuldstændig utilsigtet retning og ødelagt produktion, økonomi osv., så var der en begrundelse for de 75 ha, men reelt er der ingen, der kan sige det, så jeg synes, det er et tilbageskridt. Vi må acceptere det, det er en del af et forlig, men jeg mener, det er et tilbageskridt.

Bæredygtige brug på 700.000 kr. i landbrugsbygnings- og jordværdi, det er et tal, der ligger meget lavt. Det ligger under det, som man i landboforeningernes hovedbestyrelse vedtog i sin tid, 30 ha, idet det svarer til 24 ha. Vi har altså også her presset os nedad i værdierne. Det er også en af de ting, vi må acceptere, men også her mener jeg, at man er gået i en retning, som stopper en ønskværdig og rimelig strukturudvikling.

Jeg kan også i dag se, at SIDs landbrugsgruppes formand, Jes Nissen, angriber loven og siger, at den kan bringe os tilbage til 1930'ernes husmandspolitik. Disse to punkter peger jo en hel del i den retning. Der er nok nogen, der har afreageret i de senere dage, hvis de sammenligner det med denne udtalelse. Bestemmelsen om, at brug, der ved 11. almindelige vurdering havde en grundværdi på, så vidt jeg husker, 53.000 kr., var frie i handelen, er bortfaldet. Det vil sige, at alle disse mindre brug falder ind under den almindelige regel. Jeg kan godt forestille mig, at det i mange tilfælde vil blive besværligt at handle dem for en stor gruppe mennesker, og jeg er ikke sikker på, at dette er af det gode for dem.

Jeg vil godt spørge om ministerens indstilling, nu da vi taler om sammenlægning, forpagtning og struktur i landbruget, til de nye signaler, der er i dansk landbrug i øjeblikket. Jeg tænker her på aktieselskabsstalden på Samsø, hvor man er gået sammen om at lave en meget stor svinestald. Hvad er ministerens indstilling til dette? Er det en ønskværdig udvikling, eller er det noget, man vil gå imod? Jeg ser også, at der er et stort landbrug, der er købt af over 100 personer. Hvordan forenes det med tanken i denne lovgivning om, at en person kun må eje sådan og sådan, og at der skal være én person, der

ejner det. Disse ting vil jeg meget gerne høre ministerens indstilling til.

Når vi ser på loven som et hele, så har landbrugsministeren meget vidtgående myndigheder. Det kan være godt, og det kan være dårligt. Jeg må indrømme, at med min venlige indstilling over for dette lovforslag håber jeg, at disse dispensationer vil blive brugt hensigtsmæssigt. De er der selvfølgelig for at blive brugt, fordi loven ellers ville blive alt for usmidig, som ministeren har oplyst over for os. Jeg er ikke uenig i det, men jeg mener også, at ministeren dermed bagefter får et meget stort ansvar for at bruge dem konstruktivt i administrationen. Jeg ved godt, at det i det daglige er embedsmændene, der administrerer loven, men dog altid under ministerens ansvar.

Jeg håber, at denne lov i det mindste må give landbruget sikkerhed mod yderligere strammende, destruktiv lovgivning fremover, så der bliver mulighed for at planlægge, så der bliver mulighed for økonomisk at planlægge driftssammensætning og struktur i de år, der kommer fremover.

Vi vil stemme for de af flertallet tiltrådte ændringsforslag, som det fremgår af indstillingen, og vi vil ved tredje behandling stemme for lovforslaget i dets helhed.

Jes Schmidt (CD):

Hr. Karlskov-Jensen og hr. Lowzow har redegjort for enkeltheder i alle de ændringsforslag, som ledsager dette vigtige lovgivningsværk; derfor kan jeg give afkald på at gå ind på alle disse detaljer, idet jeg stort set er enig med dem i de fremsatte betragtninger.

Da dette lovforslag blev fremsat, var det unægtelig en barsk fyr, der dukkede op her i salen, og man kunne frygte, at han havde resektionskniven med, stående uden for døren. Men under udvalgsbehandlingen er denne barske fyr efter vor opfattelse blevet en omgængelig og venlig gut. Selvfølgelig er vi ikke enige i alle enkeltheder, og det er klart, at dette lovforslag ikke fører det danske landbrug ind i paradisiske tilstande. Men vi opnår et bredt forlig, der giver et nogenlunde solidt fundament for landbrugserhvervet fremover, og vi værdsætter dette brede forlig trods de skavanker, som vi mener er til stede, så meget, at vi stemmer for ministerens æn-